

Raport z działalności Konsultanta Wojewódzkiego w dziedzinie Pielęgniarstwa za rok 2009

Cechą współczesnego pielęgniarstwa jest profesjonalizm synonim fachowości i kompetencji. Posiadanie tytułu zawodowego pielęgniarki nie gwarantuje profesjonalizmu. Niezbędne jest tzw. ustawiczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych, doskonalenie zawodowe od szkoleń wewnętrznych i autodokształcania poczynając poprzez udział w seminariach i konferencjach, kursach specjalistycznych, kwalifikacyjnych, specjalizacjach i studiach podyplomowych. Zainteresowanie kształceniem zawodowym grupy pielęgniarek wynika w dużej mierze z regulacji ustawowej, która z jednej strony daje pielęgniarkom uprawnienia do doskonalenia zawodowego, z drugiej zaś – nakłada na nie obowiązek stałego aktualizowania swojej wiedzy. Kształcenie podyplomowe to jednak wysokie koszty szkoleń – w zderzeniu z wyposażeniem zbyt wygórowane, to nieobecności w pracy, często w ramach urlopu wypoczynkowego, to czas kształcenia rozpięty pomiędzy 2 latami dla specjalizacji, 3 lub 6 miesiącami dla kursu kwalifikacyjnego i krótszego dla pozostałych rodzajów kształceń. Zapewnienie pielęgniarkom możliwości rozwoju jest głównym zadaniem nie tylko kadry kierowniczej ale i dyrektorów zakładów opieki zdrowotnej oraz samorządu zawodowego.

Aktualną liczbę zatrudnionych pielęgniarek w lecznictwie stacjonarnym na poziomie województwa wraz z zapotrzebowaniem na etaty pielęgniarskie w lecznictwie stacjonarnym ujęto w poniższej tabeli

LICZBA ZATRUDNIONYCH PIELĘGNIAREK	ZAPOTRZEBOWANIE NA ETATY PIELĘGNIARSKIE
4088	220

Działalność Konsultanta Wojewódzkiego w dziedzinie Pielęgniarstwa

1. Udział w konferencjach

Lp.	Nazwa konferencji	Organizator
1.	Pielęgniarstwo chirurgiczne-wybrane aspekty kliniczne i pielęgnacyjne	Szczecińska Izba Pielęgniarek i Położnych
2.	Dokumentacja pielęgniarska wczoraj i dziś w Zakładzie Lecznictwa Zamkniętego	Szczecińska Izba Pielęgniarek i Położnych, PTP, Komisja ds. Szpitalnictwa przy SIPiP, Konsultant Wojewódzki
3.	Innowacje w edukacji i praktyce pielęgniarskiej „Dzielmy się doświadczeniami”	Koło Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego przy Wydziale Nauk o Zdrowiu Pomorskiej Akademii Medycznej
4.	Starzejące się społeczeństwo wyzwaniem dla zdrowia publicznego	Konferencja naukowo-szkoleniowa Pomorska Akademia Medyczna
5.	IX Kongres Pielęgniarek Polskich	PTP, Stowarzyszenie Dyrektorów ds. Pielęgniarstwa Naczelnych Pielęgniarek i Przełożonych Pielęgniarek
6.	Jakość usług terapeutyczno - opiekuńczych w kontekście nauczania zawodu-projektowanie działań, wyzwania a rzeczywistość	Szkoła Policjalna Pracowników Służb Społecznych w Szczecinie

7.	Prawo pracy i wartościowanie stanowisk pracy personelu pielęgniarskiego. Systemy jakości w pielęgniarstwie	Centrum Edukacji Menażerskiej PROMOTOR
8.	Skuteczne przywództwo w kierowaniu zespołem. Budowanie zasad współpracy i motywowanie	Centrum Edukacji Menażerskiej PROMOTOR
9.	Konferencja chirurgiczna	Szczecińska Izba Pielęgniarek i Położnych
10.	XII ogólnopolska konferencja Jakość w Opiece Zdrowotnej	Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia w Krakowie

2. Udział w spotkaniach z kadłą kierowniczą województwa

Lp.	Rodzaj spotkania	Organizator
1.	Spotkanie z pełnomocnikami 2 x	Szczecińska Izba Pielęgniarek i Położnych
2.	Spotkania z kadłą pielęgniarską województwa zachodniopomorskiego	Zachodniopomorskie Centrum Organizacji i Promocji Zdrowia
3.	Spotkanie z kadłą kierowniczą 2 x	Szczecińska Izba Pielęgniarek i Położnych

3. Organizacja konferencji , spotkań

Lp.	Nazwa konferencji	Miejsce konferencji
1.	Specjalistyczna opieka pielęgniarska w zakładach lecznictwa stacjonarnego	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Samodzielny Zespolony w Szczecinie Konsultant Wojewódzki
2.	Dokumentacja pielęgniarska wczoraj i dziś w Zakładzie lecznictwa zamkniętego	Szczecińska Izba Pielęgniarek i Położnych, PTP, Komisja ds. Szpitalnictwa przy SIPiP , Konsultant Wojewódzki
3.	XXIII Okręgowy Zjazd Pielęgniarek i Położnych	Koszalin
4.	Okręgowy Zjazd Pielęgniarek i Położnych	Szczecin
5.	Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki i Położnej	Szczecin Szczecińska Izba Pielęgniarek I Położnych
6.	Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki i Położnej	Koszalin Szczecińska Izba Pielęgniarek I Położnych
7.	Uroczyste zakończenie roku szkolnego	Szkoła Policealna Pracowników Służb Społecznych w Szczecinie
8.	Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki i Położnej	Szpital w Choszcznie
9.	Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki i Położnej	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Zespolony w Szczecinie
10.	Spotkanie z Konsultantami Wojewódzkimi 2x	Urząd Wojewódzki w Szczecinie
11.	Uroczyste otwarcie oddziału dla przewlekle chorych	SPZOZ Zdroje w Szczecinie
12.	Prawa Pacjenta i ich respektowanie w Zakładach Opieki Zdrowotnej 3x	Konsultant wojewódzki SPWSZ w Szczecinie

4. Udział w spotkaniu z konsultantami krajowymi - 2 x

5. Inne działania podejmowane przez konsultanta wojewódzkiego

Szpital Powiatowy w Drawsku Pomorskim	kontrola
Szpital Powiatowy w Barlinku	kontrola
Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie	Opinia w sprawie odpowiedzialności za wykonanie czynności porządkowych po wypisie pacjenta

Szpital Powiatowy w Barlinku	Opinia w sprawie procedury konkursowej na stanowisko Pielęgniarki Oddziałowej
Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie	Opinia w sprawie wykonywania szczepień ochronnych

Załącznik nr 2

Lp.	Specjalizacje w dziedzinach pielęgniarstwa	Liczba specjalistów na poziomie województwa. Stan na 31 sierpień 2009r.	Aktualna liczba osób realizujących specjalizacje. Stan na 31 sierpień 2009r.	Zapotrzebowanie w skali województwa na rok 2010 w dwóch postępowaniach kwalifikacyjnych
1.	W ochronie zdrowia pracujących	-	-	2
2.	Zachowawczego/Długoterminowa	35	20	47
3.	Geriatrycznego	-	-	9
4.	Kardiologicznego	-	15	23
5.	Diabetologicznego	-	-	16
6.	Chirurgicznego	54	14	48
7.	Operacyjnego	59	2	29
8.	Psychiatrycznego	11	2	2
9.	Epidemiologicznego	31	4	22
10.	Neurologicznego	-	-	2
11.	Organizacji i zarządzania	101	-	25
12.	Ratunkowego	14	8	38
13.	Nefrologicznego	12	5	7
14.	Opieka przed i okołoporodowa	7	-	12
15.	Promocja zdrowia	-	-	10
16.	Opieka paliatywna	-	-	10
17.	Medycyny społecznej	1	-	-
18.	Piel. Anestezjologicznego i IT	85	9	33
19.	Piel. środowiskowe/rodzinne	18	-	-
20.	Piel. Położniczo-Ginekologiczne	9	-	37
21.	Piel. Położnicze	31	-	5
22.	Piel. Neonatologiczne	-	-	18
23.	Pediatrycznego	19	3	13
24.	Rodzinnego	14	1	2
25.	Paliatywna	-	-	14
26.	Onkologicznego	-	-	2
27.	środowiska nauczania i wychowania	-	-	7
28.	Psychiatrycznego	-	-	8
29.	Internistycznego	-	1	-

Kursy kwalifikacyjne w dziedzinach

Lp.	Kursy kwalifikacyjne w dziedzinach pielęgniarstwa	Kurs realizowany w województwie w roku 2009	Planowane zapotrzebowanie w skali województwa na rok 2010
1.	Ochrony zdrowia pracujących		-
2.	Operacyjnego	x	26
3.	Zachowawczego		23
4.	Nefrologicznego z dializoterapią		10
5.	Promocji zdrowia		24

6.	Pielęgniarstwa ratunkowego		30
7.	Organizacji i zarządzania		6
8.	Epidemiologicznego		5
10.	Psychiatrycznego		10
11.	Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna		18
12.	Anestezjologii i intensywnej terapii	x	72
13.	Rodzinny dla pielęgniarek i położnych	x	6
14.	Środowisko nauczania i wychowania		8
15.	Neonatologicznego		8
16.	Opieka paliatywna		1
17.	Długoterminowa		32
18.	Onkologicznego		4
19.	Chirurgicznego		25
20.	Kardiologicznego		33
21.	Pediatrycznego		15
22.	Ratunkowego		10

Kursy specjalistyczne

Lp.	Kursy specjalistyczne w dziedzinach pielęgniarstwa	Kurs realizowany w województwie w roku 2009	Planowane zapotrzebowanie w skali województwa na rok 2010
1.	Resuscytacja krążeniowo- oddechowa	x	300
2.	Terapia bólu		130
3.	Leczenie ran	x	140
4.	Wykonywanie i interpretacja zapisu elektrokardiograficznego	x	320
5.	Poradnictwo dietetyczne		48
6.	Rehabilitacja podopiecznych z zaburzeniami psychicznymi		-
7.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie		35
8.	Psychoedukacja osób uzależnionych i ich rodzin		-
9.	Endoskopia		16
10.	Opieka nad pacjentem ze stomią		-
11.	Pielęgnowanie pacjenta w warunkach lecznictwa uzdrowiskowego		-
12.	Żywienie enteralne i parenteralne		-
13.	Trening pęcherza moczowego		-
14.	Pielęgnowanie w chorobach narządu wzroku		-
15.	Hartowanie i kształtowanie kikuta amputowanej kończyny		-
16.	Podstawy dializoterapii		9
17.	Środowisko nauczania i wychowania		3
18.	Neonatologicznego		4
19.	Operacyjnego		6
20.	Epidemiologicznego		2
21.	Organizacja i zarządzanie		1
22.	Rodzinnego		2
23.	Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna		4
24.	Szczepienia ochronne	x	135

25.	Prowadzenie porodu w wodzie		13
26.	Poradnictwo z zakresie przygotowania rodziny do pełnienia funkcji prokreacyjnej		2
27.	Podstawy diagnostyki USG w położnictwie i ginekologii		15
28.	Monitorowanie dobrostanu płodu w czasie ciąży i podczas porodu		20
29.	Wykonanie i interpretacja zapisu KTG		90
30.	Komunikowanie interdyscyplinarne w pielęgniarstwie		206
31.	Szkola rodzenia		1
32.	Przygotowanie i podawanie leków p/nowotworowych u dorosłych	x	-
33.	Aktywacja podopiecznych z wykorzystaniem terapii zajęciowej		5
34.	Opieka nad dziećmi i młodzieżą z cukrzycą		55
35.	Pielęgniarstwa przewlekłego		3
36.	Podstawy opieki paliatywnej		12
37.	Profilaktyka chorób piersi		15
38.	Pielęgnowanie pacjenta z sondą		38

x- kursy były przeprowadzone, brak danych co do ilości

Liczba pielęgniarek i położnych zarejestrowanych na terenie województwa zachodniopomorskiego

	SIPiP Szczecin	OIPiP Koszalin	RAZEM
Łączna liczba zarejestrowanych pielęgniarek i położnych	8115	3833	11948
Liczba zarejestrowanych pielęgniarek	7095	3508	10603
Liczba zarejestrowanych położnych	1020	325	1345

WYKAZ SPECJALIZACJI ZREALIZOWANYCH PRZEZ OŚRODKI KSZTAŁCENIA Z TERENU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO W 2009 ROKU
(Szczecińska Izba Pielęgniarek i Położnych, Ośrodek Kształcenia EzA, Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Zespolony)

Lp.	Dziedzina pielęgniarstwa	Liczba osób które ukończyły specjalizacje	Liczba osób które są w trakcie realizacji
1	Pielęgniarstwo operacyjne	27	-
2	Pielęgniarstwo neonatologiczne	31	-
3	Pielęgniarstwo kardiologiczne	56	-
4	Pielęgniarstwo ratunkowe	62	-
5	Pielęgniarstwo rodzinne	23	25
6	Pielęgniarstwo pediatryczne	29	-
7	Pielęgniarstwo chirurgiczne	38	-
8	Pielęgniarstwo anestezyjologiczne i intensywnej	31	-

	terapii		
--	---------	--	--

**WYKAZ KURSÓW KWALIFIKACYJNYCH ZREALIZOWANYCH PRZEZ OŚRODKI
KSZTAŁCENIA Z TERENU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO
W 2009 ROKU**

Lp.	Nazwa kursu	Liczba osób które ukończyły kursy kwalifikacyjne	Liczba osób które są w trakcie realizacji
1	Pielęgniarstwo rodzinne dla pielęgniarek	256	32
2	Pielęgniarstwo opieki paliatywnej	36	31
3	Pielęgniarstwo rodzinne dla położnych	8	-
4	Pielęgniarstwo ratunkowe	15	-
5	Pielęgniarstwo anestezyjologiczne i intensywnej terapii	11	-
6	Pielęgniarstwo operacyjne	7	-

**WYKAZ KURSÓW SPECJALISTYCZNYCH ZREALIZOWANYCH PRZEZ OŚRODKI
KSZTAŁCENIA Z TERENU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO
W 2009 ROKU**

Lp.	Nazwa kursu	Liczba osób które ukończyły kursy specjalistyczne	Liczba osób które są w trakcie realizacji
1	Szczepienia ochronne dla pielęgniarek	123	25
2	Szczepienia ochronne dla położnych	1	-
3	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa	110	-
4	Wykonanie i interpretacja zapisu EKG	134	-
5	Przygotowanie i podawanie leków przeciw nowotworowych	27	-
6	Leczenie ran	55	19
7	Endoskopia	13	-

**WYKAZ KURSÓW DOKSZTAŁCAJĄCYCH ZREALIZOWANYCH PRZEZ OŚRODKI
KSZTAŁCENIA Z TERENU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO
W 2009 ROKU**

Lp.	Nazwa kursu	Liczba osób które ukończyły kursy dokształcające	Liczba osób które są w trakcie realizacji
1	Przetaczanie krwi i jej składników	576	
2	Pielęgniarstwo diabetologiczne	36	

3	„Cukrzyca od teorii – do praktyki”	21	
---	------------------------------------	----	--

6. Problemy wynikające z pełnienia funkcji Konsultanta Wojewódzkiego.

- Brak możliwości wspólnego spotkania z dyrektorami zakładów opieki zdrowotnej województwa zachodniopomorskiego, pielęgniarską kadram kierowniczą oraz przedstawicielami samorządu zawodowego w celu wspólnego omówienia problemów nurtujących środowisko pielęgniarskie, a mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie i prewencję wykroczeń zawodowych.
- Z analizy badań ankietowych dotyczących stanu zatrudnienia pielęgniarek i położnych w lecznictwie stacjonarnym wynika, że Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 1999 r. w sprawie sposobu ustalania minimalnych norm zatrudnienia tej grupy zawodowej w zakładach opieki zdrowotnej zostało zrealizowane tylko częściowo i tylko w nielicznych jednostkach ochrony zdrowia, a w tych, w których normy były wyliczane w związku ze znacznym upływem czasu (10 lat od momentu wydania Rozporządzenia) zdążyły się zdezaktualizować. Pragnę podkreślić, że Rozporządzenie w przedmiotowej sprawie określa sposób ustalania minimalnych norm zatrudnienia w celu zapewnienia „właściwego poziomu udzielanych świadczeń zdrowotnych”, przy czym pojęcie „właściwy poziom udzielanych świadczeń zdrowotnych” nie zostało do tej pory zdefiniowane. Rozporządzenie z 1999 r. obliguje zoz do określania norm obsad pielęgniarskich w zależności od profilu jednostki organizacyjnej, liczby wykonywanych świadczeń, wyposażenia jej w sprzęt, itd., ale pozostawia wolną rękę w ustalaniu tychże norm dyrektorom szpitali, przez co uzależnia życie i bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów od decyzji kierowników poszczególnych zoz – przy czym poza dyskusją wydaje się wpływ opieki pielęgniarskiej na bezpieczeństwo pacjentów.

Na podstawie obserwacji, pozyskiwanych danych i analiz można stwierdzić, że zapotrzebowanie na opiekę pielęgniarską jest znacznie większe od możliwego do realizacji.

Istnieje pilna potrzeba wzrostu zatrudnienia pielęgniarek i właściwa ich alokacja, silna potrzeba wzmocnienia pozycji zawodowej pielęgniarek i położnych. Liczba pielęgniarek powinna być taka, aby można było osiągnąć „stan idealny opieki” przy równoległej gwarancji, że czas pracy i kwalifikacje każdego pracownika będą w pełni wykorzystane.

Tymczasem obserwuje się zjawisko zmniejszania zatrudnienia w grupie zawodowej pielęgniarek, dawania przyzwolenia na jednoosobowe dyżury świąteczne, na łączenie stanowisk, na jednoczesną pracę na zmianie w więcej niż jednym oddziale, na wykonywanie czynności będących w kompetencji pielęgniarek/położnych przez personel pomocniczy.

Są to działania administracyjne, jeżeli nie bezprawne, to co najmniej nieodpowiedzialne, ekonomizacja i restrukturyzacja szpitali ich nie usprawiedliwia.

Troska o jakość, to dbałość o odpowiednią (ilościowo i jakościowo) obsadę pielęgniarską, albowiem tylko taka ratuje życie pacjentów i oszczędza pieniądze, ma znaczenie zarówno dla wyników leczenia, jak i pielęgnowania: powoduje niższe współczynniki śmiertelności wśród pacjentów i ich krótsze czasy pobytu w szpitalu, prowadzi do mniejszej liczby popełnionych błędów leczniczych, pielęgnacyjnych np. zakażeń dróg moczowych, krwawień z górnego odcinka pokarmowego, upadków, zapalenia płuc, wstrząsów itp.

Troska o jakość świadczeń udzielanych w zakładach opieki zdrowotnej, to jedno z ważniejszych wyzwań współczesnej ochrony zdrowia. W dobie konkurencyjności na rynku, zabiegania o pacjentów, których poziom wymagań stale rośnie, staje się nieodzownym elementem zarządzania we wszystkich jednostkach ochrony zdrowia.